

Marijtje van der Horst: 'De dood legt liefde bloot' Uitgever Studio mMdesign BV, Uitgeest 2009. ISBN 9789081419512 (Kanker/ Tumor/Alvleesklierkanker/PO/1) Zie ook : <http://www.vrijeuitlevers.nl> en www.marijtjevanderhorst.nl

Soort boek/ Ziekte/ Stijl: Egodocument van Marijtje van der Horst waarin zij zowel beeldend als met taal, chronologisch toelicht, wat zij meemaakte en heeft ervaren toen bij haar partner pancreaskanker ontdekt werd. Ook gaat zij in op hoe zij zijn dood heeft kunnen verwerken. Met, naast de korte teksten en poëzie, prachtige kleurenfoto's van gemaakte kunstwerken die passen bij de emoties die Marijtje gedurende die tijd heeft gevoeld. Daarbij is het ook een mooi vormgegeven boek, dat uitnodigt om terug opgepakt te worden, in te bladeren en stukjes terug te lezen.

Over de schrijver: Marijtje van der Horst(1950) deed de Rietveld academie te Amsterdam en werkte als modeontwerpster. Zij maakte theaterproducten en vele exclusieve gebreide truien onder de naam Marijke Mulder, de achternaam van haar toenmalige man. Haar voornaam veranderde zij op 35-jarige leeftijd van Marijke naar Marijtje. Ze gaf ook les in het modevak en was onder andere creatief directeur van het Nederlands Mode instituut. Marijtje kreeg twee kinderen en trouwde nog een keer met Hein van der Horst, haar grote liefde. Zij begon aan dit boek omdat: 'wat er in mij gebeurde en wat ik voelde kon ik niet meer delen met Hein, hij was door zichzelf zo bezet geraakt. Hij was de enige met wie ik het zou kunnen bespreken, het was te intiem, te groot om in breder kring naar buiten te brengen.'

Korte beschrijving: Marijtje van der Horst schreef het boek dat zij zelf heeft gezocht toen bij haar man Hein pancreaskanker ontdekt werd. Ze schrijft in dit 'troostboek voor als verdriet te groot is voor een mens alleen', over de vier jaar dat haar man Hein ziek was, pancreaskanker had en aan de gevolgen daarvan stierf. Dat doet ze met korte stukken tekst, poëzie en beeldende kunst. Steeds vond zij daarbij op haar manier ook steun bij een 'God' en zij licht toe hoe zij God ziet.

Ze beschrijft in het boek hoe bij Hein kanker werd ontdekt en behandeld en waarom zij toen besloot haar carrière af te breken en kleiner te gaan wonen. Hoe ze zo, naast haar partner, voor het echte leven koos, om samen in eenzaamheid lief en leed te leven. Op een gegeven moment moest ze Hein toch nóg meer loslaten. Hij zakte steeds verder weg en de verzorging thuis werd te zwaar. Hij wordt dan in een Hospice opgenomen, iets wat ze eerder niet hadden gewild. Maar het Hospice blijkt heel erg goed te zijn. Hein stierf er op 23 mei 2007. Marijtje schrijft over hoe ze daarna gerouwd heeft en haar leven weer opgepakt. Een mooi boek.

Wat viel op: Hoe zwaar en ook eenzaam het leven voor de partner van een kankerpatiënt is is in dit boek mooi duidelijk en niet overdreven verwoord. . Hoeveel Marijtje heeft moeten inleveren, met liefde, en hoeveel meer toen nog moest inleveren. Zowel gedurende de periode dat Hein steeds slechter werd als nadat Hein gestorven was. Goed, dat dit op deze manier beschreven is en dat het troostboek te verkrijgen is voor anderen die in een vergelijkbare situatie komen.

Daarnaast is het goed om te lezen dat het hospice zo fijn was om te zijn gedurende de laatste fase van het leven van Hein. Zeker omdat ze al zoveel ingeleverd had. Jammer vond ik dat de hulp van de thuiszorg enigszins te kort schoot omdat er steeds wisselende personen kwamen verzorgen die weer van alles uitgelegd moest worden. Iets waar Marijtje (zeer voorstelbaar) geen puf meer voor had. Dat zou toch anders moeten kunnen.

Citaten: Pag. 33: ‘ In de loop der jaren heb ik mijn christelijk godsbesef verrijkt en verdiept met ‘woorden’ uit andere religieuze tradities en levensfilosofieën. (...) Al die tijd was het besef van God in me aanwezig, diep van binnen. God is tot een ‘innerlijk weten’ geworden, een innerlijk kompas. (...) Door de ziekte en dood van Hein is dat ‘weten’ steeds meer liefde geworden.’

Pag.45: ‘Ik sterf elke dag een beetje mee.
Hein voelt zich ‘zo traag als stront’. Het is mooi weer, de zon schijnt, waarom sta ik niet op? De situatie accepteren, het is teveel gevraagd.’

Pag.111: ‘De thuiszorg komt, wéér iemand anders, weer kennismaken, weer aardig voorstellen, weer uitleggen waar wat ligt. Ik weet niet wat er gebeurt, maar ik kan niet meer lopen, ik kan niets meer. Hein ligt boven, ik ben beneden, maar waar zijn we? Wie zijn er allemaal, wat is er in Godsnaam aan de hand? WE zijn in een film, in een boze droom, beland.

Pag.112: ‘Dat het toch nog zover met ons zou komen, dat had je toch werkelijk nooit gedacht. Ik herinner me dat Hein en ik ooit naar een televisieprogramma over het overlijden in een hospice hebben zitten kijken. Hij was toen al wel ziek, maar we hadden geen idee dat dat ons ook zou kunnen overkomen, dat je uit pure onmacht ook zo’n beslissing moet nemen.’

Pag.161: ‘niksgevoel
ik voel me een beetje dood, ik wil niks, ik kom tot niks.
Neem ik een rustdag, dan ontaardt die in een niksgevoel. Echt helemaal niks.
Huilen, heen en weer lopen, eten, zitten, tv aan, tv uit, ik vind het allemaal niks’

Pag.209: ‘11 juni 2008
(...)
ik zit alleen in die tweepersoonscirkel

ik zit niet alleen
jij bent erbij, jij bent bij mij
we zijn samen alleen
we zijn samen al-één
één en al-heelal’

Recensies: Zie ook boekflap en www.marijtjevanderhorst.nl

www.bol.com :

Janny ter Meer: ‘Een indrukwekkend boek dat ik in één ruk heb uitgelezen en dat me tot tranen tot ontroerde. De auteur schrijft open en direct over het stervensproces van haar man, haar persoonlijke rouwproces en de transformatie van verdriet naar Liefde. Troostend en inspirerend. Prachtig vormgegeven: schilderingen, tekeningen, gedichten, omslag, papier, alles is in harmonie met elkaar.’

Rineke Vonk: ‘(...)Aangezien ik zelf kanker heb gehad las ik een stukje van mijn leven opnieuw. Ook al beglijdt Marijtje haar man al die jaren, toch was er voor mij heel veel herkenning. Bovendien bijzonder om de andere kant te lezen. Op deze manier kreeg ik nog meer begrip voor mijn partner. Want het is echt zo samen heb je kanker en samen moet je door alle processen van bergen en dalen. Je verdriet, boosheid en het steeds maar blijven doorgaan wordt aangrijpend geschreven. (...)’